

1. Věty podmětné, předmětné, přívlastkové s „dass“

dass překládáme **že** ve větách vypovídacích (Ich weiß, dass er krank ist. Ich hörte, dass er krank ist.)

aby ve větách žadacích (Sie wünscht, dass du uns hilfst.)

V němčině je v těchto větách na rozdíl od češtiny **oznamovací způsob**.

Je-li zde použit konjunktiv prézenta, označuje ve větách vypovídacích cizí mínění (Ich hörte, dass er krank sei. Slyšel jsem že prý je nemocen.); ve větách žadacích označuje děj možný, žádaný, předpokládaný (Wir wünschen, dass er uns helfe. Přejeme si, aby nám pomohl.). Užití konjunktivu zde však není časté, běžná němčina dává přednost oznamovacímu způsobu.

V hovorové němčině se velmi často připojují podmětné a předmětné věty **beze spojky**, zejména po slovesech sdělování a vnímání (např. sagen, antworten, erzählen, fragen, schreiben, hören, lesen, sehen, meinen, glauben, scheinen), např.: Ich meine, du hast recht. Es scheint, er ist schon da.

Vedlejší věty s dass se nahrazují vazbou infinitivu + zu:

- je-li v hlavní i vedlejší větě stejný podmět;
- je-li podmět vedlejší věty obsažen v hlavní větě jako předmět;
- je-li podmětem hlavní věty **es** a vedlejší věty neurčité zájmeno **man**.

Při krácení infinitivem s zu se vypouští spojka i podmět.

Po všech slovesech nelze však věty krátit (např. sagen, glauben, meinen atd. - t.j. po slovesech, kde se vedlejší věta připojuje beze spojky): Ich meine, ich habe mein Bestes getan.

Příklady:

- Ich bin überzeugt, dass ich diese Methode schon beherrsche.
Ich bin überzeugt, ----- diese Methode schon zu beherrschen.
- Man gab mir den Auftrag, dass ich alles unterschreibe.
Man gab mir den Auftrag, ----- alles zu unterschreiben.
- Es ist nicht nötig, dass man das jetzt gleich analysiert.
Es ist nicht nötig, ----- das jetzt gleich zu analysieren.

2. Věty účelové

Jsou uvozeny spojkou **damit** = aby.

POZOR! V němčině je ve vedlejší účelové větě **přítomný čas**, nikoliv podmiňovací způsob.

POZOR! České **aby** lze přeložit DAMIT jen tehdy, ptáme-li se na vedlejší větu „proč, za jakým účelem“, jinak odpovídá českému aby spojka DASS.

Jsou-li ve větě hlavní i vedlejší stejné podměty, krátí se vedlejší věta vazbou **um + inf. zu** :

Wir müssen uns beeilen, damit *wir* den Zug erreichen.

Wir müssen und beeilen, um ---- den Zug zu erreichen.